

ŞAVŞAT MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ŞAVŞAT İLÇE EKONOMİSİNE KATKILARI

CONTRIBUTIONS OF ŞAVŞAT VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS TO ŞAVŞAT DISTRICT ECONOMY

Ceylan YILMAZ ADİL¹

Makale Geliş Tarihi/Date of Submission : 18.04.2024

Makale Kabul Tarihi/Date of Acceptance : 27.06.2024

Araştırma Makalesi/Research Article

Doi: 10.17339/ejovoc.1470472

Öz

Meslek yüksekokulları kuruldukları bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını büyük oranda etkilemektedir. Çalışmada Artvin Çoruh Üniversitesi Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçesine ekonomik katkılarının araştırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 113 öğrenciyle 25 Mart 2024 ile 29 Mart 2024 tarihleri arasında yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni, Şavşat Meslek Yüksekokulunda 2023-2024 bahar döneminde eğitim gören 236 önlisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Yapılan çalışmada, harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması genele yansıtıldığında 8 aylık eğitim-öğretim döneminde toplam 15.515.768,00 TL harcayan öğrenciler, aylık ortalama 1.939.471,00 TL Şavşat ekonomisine can kattığı görülmektedir. Araştırmada, bir öğrencinin Şavşat'ta aylık ortalama 8.218,09 TL harcadığı ve bu harcamaların barınma, gıda, ulaşım, giyim, eğlence gibi temel ihtiyaçları ve çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetleri kapsadığı görülmektedir. Bu araştırma, Artvin Çoruh Üniversitesi Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçesine ekonomik katkılarını inceleyerek, meslek yüksekokullarının kuruldukları bölgenin ekonomisine olan etkisine dair literatüre önemli bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Öğrenci Harcamaları, Şavşat Meslek Yüksekokulu, Şavşat İlçe Ekonomisi

Abstract

Vocational high schools significantly impact the economic, social, and cultural structure of the regions where they are established. This study aims to investigate the economic contributions of Artvin Çoruh University Şavşat Vocational High School students to the Şavşat district. To achieve this goal, a face-to-face survey was conducted with 113 students studying at Şavşat Vocational High School between March 25, 2024, and March 29, 2024. The universe of the study consists of 236 associate degree students studying at Şavşat Vocational High School in the spring semester of 2023-2024. The study found that students spend a total of 15,515,768.00 TL over an 8-month academic year, with an average monthly expenditure of 1,939,471.00 TL, when the arithmetic average of the expenditure distribution is reflected to the entire population, significantly contributing to the Şavşat economy. The study also found that a student spends an average of 8,218.09 TL per month in Şavşat, and these expenditures cover basic needs such as housing, food, transportation, clothing, and entertainment, as well as various social and cultural activities. This research makes a significant contribution to the literature on the impact of vocational high schools on the economy of the regions where they are established by examining the economic contributions of Artvin Çoruh University Şavşat Vocational High School students to the Şavşat district.

Keywords: Regional Development, Student Expenditures, Şavşat Vocational School, Şavşat District Economy

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Education goes beyond imparting knowledge and skills; it forms the bedrock of a nation's development and prosperity. In this context, the education services sector, beyond being a sub-sector itself, contributes to the skilled workforce needed by both its own sector and the two other primary sectors (agriculture and industry). While the agricultural sector largely employs unskilled labor, the need for skilled labor in the industry and services sectors is increasing day by day. The education system plays a crucial role in equipping individuals with the necessary knowledge and skills to meet this demand (Recai & Esmen, 2001). The economic importance of education is not limited to training a skilled workforce. An educated society is composed of more informed and responsible citizens. This, in turn, contributes to the formation of a more democratic and stable society structure. Education also fosters innovation and entrepreneurship. Educated individuals are more likely to generate new ideas and turn them into reality (Recai & Esmen, 2001). This is of paramount importance for economic development.

Method

This research continues to determine the expenditures made at Şavşat Vocational School in the 2023-2024 spring semester. The data obtained from the survey collected with the participation of 113 students were evaluated with SPSS Statistics 19.0 version. The research determined how much students spent on basic needs such as shelter, nutrition, transportation, clothing, education and entertainment. The findings reveal the cost of students in Şavşat and the contribution of these expenses to the local economy. The quantitative research method was used in this research. Quantitative research is a method of obtaining concrete and objective information using numerical data. It is used to observe, measure and analyze current situations and phenomena (Burns & Grove, 2005).

Findings

The findings obtained from the survey study were evaluated using SPSS Statistics 19.0 version. The data, which were coded in accordance with the research purpose, were first examined in the light of demographic information. All 113 data collected were analyzed. In the evaluation of the data, percentages, frequency values and arithmetic average calculations were used. Information such as the participants' gender, age, educational program, the region where their families reside, their place of residence and whether there is a vocational school where they come from were evaluated with frequency analyzes. As a result of the reliability analysis, a value of 0.600 was obtained. These findings reveal the participant profile and the general framework of the research.

Discussion and Conclusion

The development of Şavşat can be achieved not only with economic investments, but also with the active participation of the dynamic and entrepreneurial young population of the region. In this research conducted by survey method with 113 students at Şavşat Vocational School, when the arithmetic average of the expenditure distributions is reflected in general, it is seen that the students who spent a total of 15,515,768 TL in the 8-month academic period, contributed to the economy of Şavşat with a monthly average of 1,939,471 TL. The research revealed that a student spends an average of 8,218.09 TL per month in Şavşat and that these expenses include basic needs such as accommodation, food, transportation, clothing, entertainment and various social and cultural activities. Expenditures of students contribute to employment in the region by increasing the turnover of local artisans and businesses.

GİRİŞ

Eğitim, sadece bilgi ve beceri edinmenin ötesinde, bir ulusun kalkınma ve refahının temelini oluşturur. Bu açıdan bakıldığında, eğitim hizmetler sektörünün bir alt sektörü olmanın ötesinde, hem kendi sektörüne hem de diğer iki ana sektöre (tarım ve sanayi) ihtiyaç duyulan vasıflı işgücüne katkıda bulunur. Tarım sektöründe daha çok vasıfsız işgücü kullanılırken, sanayi ve hizmetler sektörlerinde vasıflı işgücüne duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Eğitim sistemi, bu ihtiyacı karşılamak için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol oynar (Recai & Esmen, 2001). Eğitimin ekonomik açıdan önemi sadece vasıflı işgücü yetiştirmekle sınırlı değildir. Eğitimli bir toplum, daha bilinçli ve sorumlu vatandaşlardan oluşur. Bu da, daha demokratik ve istikrarlı bir toplum yapısının oluşmasına katkıda bulunur. Eğitim ayrıca, yenilikçilik ve girişimciliğin gelişmesine de katkıda bulunur. Eğitimli insanlar, yeni fikirler üretmeye ve bu fikirleri hayata geçirmeye daha yatkın olurlar. Bu da, ekonomik kalkınma için son derece önemlidir (Recai & Esmen, 2001).

Eğitimin ileri aşamasındaki üniversiteler, sadece eğitim ve araştırma merkezleri olmanın ötesinde, buldukları bölgenin kalkınmasında da önemli bir rol oynarlar. Üniversite öğrencileri tüketici, işçi ve vergi ödeyen kesim olarak özel bir fonksiyonu yerine getiren kişilerdir (Rawlins, 1996). Adeta birer can damarı gibi, sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik açıdan bölgeyi canlandırır ve geliştirirler (Gökalp & Başar, 2012). Bu bağlamda üniversite öğrenci harcamalarının bölge ekonomilerine katkılarını inceleyen bir çalışmada, üniversitelerin ve öğrencilerin buldukları bölgenin ekonomisini ve sosyal hayatını nasıl etkilediği araştırılmıştır (Kaşlı & Serel, 2008). Araştırmanın amacı, bölgesel kalkınmada üniversitelerin rolünü daha iyi anlamak ve bu konuda yerel yönetimlere, halka, işletmecilere ve yatırımcılara öneriler sunmaktır. Araştırma kapsamında, üniversite öğrencilerine anketler ve görüşmeler yoluyla ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular, üniversitelerin ve öğrencilerin bölgedeki ekonomik unsurları önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Öğrenci harcamaları, bölgedeki iş imkânları, istihdam, sosyal ve kültürel hayat üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Araştırma sonucunda, yerel yönetimlerin ve diğer paydaşların üniversitelerle iş birliği yaparak bölgenin kalkınmasına katkıda bulunabileceği önerilmiştir. Üniversitelerin potansiyelini en iyi şekilde kullanmak için ortak çalışmalar yapılmalı ve bölgeye özgü kalkınma stratejileri geliştirilmelidir.

Kavramsal Çerçeve

Latince'de "universitas" terimi, günümüzde "üniversite" olarak bildiğimiz kurumların kökenini oluşturur. Bu terimin kökeninde, halkın bilgisi dışında kalan ve spekülasyonlara konu olan bilgileri araştırmak ve paylaşmak için bir araya gelen öğretmen ve öğrenci toplulukları yatar. Her ne kadar "universitas" kavramının ilk izlerine antik Yunan ve Hindistan uygarlıklarında rastlansa da, modern anlamdaki üniversitelerin ilk örneklerinin 12. yüzyılın başlarında Bologna ve Paris şehirlerinde ortaya çıktığı kabul edilir. Bu kurumlarda, bilgi ve bilgelik arayanlar, özgür bir ortamda araştırma ve tartışma yürütebilme imkânı bulmuştur (Uzunçarşılı, 1965).

Bir üniversitenin bulunduğu bölgenin ekonomisini canlandırması için sadece öğrenci sayısına bakmak yeterli değildir. Önemli olan, öğrencilerin paralarını nasıl harcadıkları ve yerel işletmelerle nasıl bir ilişki kurduklarıdır. Maalesef bu ilişki her zaman sorunsuz değildir. Yerel işletmeler, öğrenci kitlesinin küçük bir ekonomiyi canlandırmaya yetmeyeceğini düşünebilir veya öğrencilerin alışveriş saatleri dışında aktif olmalarından dolayı onlardan yeterince faydalanamayabilirler. Oysa öğrencilerin yiyecek, içecek, barınma gibi temel ihtiyaçlara ve giyim, eğlence gibi diğer harcamalara ayırdıkları bütçe göz önüne alındığında, küçük bir üniversitenin bile bölge ekonomisine önemli katkılar sağlayabileceği açıktır. Bu katkıyı en üst düzeye çıkarmak için üniversitelerin ve yerel işletmelerin iş birliği yapması ve öğrenci kitlesine özel programlar geliştirmesi önemlidir (Steinacker, 2005).

Kent ve üniversite, tıpkı birbirini tamamlayan iki el gibi, ortak bir gelecek inşa etmek için birlikte hareket etmelidir. Bu birlikteliğin temelinde ise şehir ve üniversite yönetiminin, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel dinamiklerle uyumlu bir şekilde iş birliği yapması yatar. Bu iş birliğinin sağlanmasında, şehrin karar alma mekanizmalarında bulunan tüm paydaşların rolü büyüktür. Fakat asıl unutulmaması gereken nokta, şehrin kalbi olan halkın sesidir. Kentte yaşayan her bireyin üniversiteye yönelik fikirleri ve bakış açıları, bu ilişkinin temelini oluşturur. Bu fikirlerin dinlenmesi ve dikkate alınması, şehir ve üniversite arasındaki bağları güçlendirmek için hayati önem taşır. Unutmayalım ki, şehir ve üniversite arasındaki uyumlu ve dinamik ilişki, her iki tarafın da gelişmesi ve ilerlemesi için en önemli unsurlardan biridir (Sankır & Gürdal Demir, 2014).

Üniversiteler, sadece bilgi ve beceri aktaran kurumlardan öte, toplumun dönüşümünü ve gelişimini yönlendiren güçlü birer yapıya sahiptir. Bu gücü etkin bir şekilde kullanabilmeleri ve tüm toplumun desteğini kazanabilmeleri ise ancak sağlam bir kurum imajına sahip olmalarıyla mümkündür (Torun ve diğerleri, 2009). Olumlu bir kurum imajı,

üniversitelerin misyonlarını ve vizyonlarını başarıyla gerçekleştirmeleri için hayati önem taşır. Bu imaj, yalnızca akademik alandaki başarılarla değil, aynı zamanda topluma duyarlılık, şeffaflık, hesap verebilirlik ve etik değerlere bağlılık gibi unsurlarla da inşa edilir (Geçikli, 2008). Halka ilişkiler, üniversitelerin olumlu bir kurum imajı oluşturma ve bunu sürdürme konusundaki en önemli araçlarından biridir. Etkili bir halkla ilişkiler programı aracılığıyla üniversiteler, hedef kitleleriyle açık ve şeffaf bir şekilde iletişim kurabilir, faaliyetlerini ve başarılarını duyurabilir ve topluma katkıda bulunma konusundaki samimiyetlerini gösterebilirler.

Üniversitelerin bilgi üretme ve yayma misyonu, inovatif girişimciliği teşvik ederek, yeni iş alanlarının oluşmasına ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunur. Nitelikli insan kaynağı yetiştirerek iş gücünü güçlendirir ve ülkenin rekabet gücünü artırır. Üniversiteler, bilimsel araştırmalar ve Ar-Ge çalışmalarıyla da ekonomik kalkınmada öncü rol oynar. Bu araştırmalar, yeni ürün ve hizmetlerin geliştirilmesine, teknolojik ilerlemeye ve sektörlerin modernleşmesine imkân tanır. Kısacası, üniversiteler toplumların ilerlemesi ve refahı için vazgeçilmez bir güce sahiptir (Ukav, 2016).

Literatür Taraması

Üniversitelerin bölgesel ve yerel kalkınmadaki rolü, son yıllarda artan bir ilgiyle araştırılmaktadır. Özellikle 2000'lerden sonra "her şehre bir üniversite" fikrinin yaygınlaşmasıyla bu çalışmaların yoğunluk kazandığı görülmektedir. Araştırmalar, üniversitelerin kurumsal kimliği, personeli ve öğrencileriyle bir bütün olarak bölgeye hem doğrudan hem de dolaylı birçok katkıda bulunduğunu göstermektedir (Acar & Özbekler, 2019).

Bu katkıların, iki ana araştırma alanı altında incelendiği görülmektedir:

1. Üniversitenin tüm bileşenlerini inceleyen çalışmalar: Bu çalışmalar, üniversitenin bölgeye olan katkısını kurumsal kimliği, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, personel istihdamı ve öğrenci profilinin çeşitli açılardan değerlendirilmesiyle ortaya çıkmıştır.
2. Öğrenci harcamalarının yerel ekonomiye katkısını inceleyen çalışmalar: Bu çalışmalar, öğrenci gelir-harcama-tasarruf ilişkisi, harcama gruplarının dağılımı, üniversiteye ve halka tutumları gibi unsurları analiz ederek öğrenci harcamalarının bölge ekonomisine olan etkisini incelemiştir.

Literatürde yer alan başlıca çalışmalara bakıldığında (Atik, 1999; Erkekoğlu, 2000; Tuğucu, 2004; Yaylalı, Özer, & Dilek, 2011; Dalğar, Tunç, & Kaya, 2009), Türkiye'nin farklı il ve ilçelerinde üniversitelerin kurulmasının bölge ekonomisi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu etkiler, doğrudan, dolaylı ve uyarılmış gelir ve istihdam artışı şeklinde ortaya çıkmaktadır (Berberoğlu & Ardıç, 2017).

Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde başlıca ulaşılan sonuçlar;

1985-2000 yılları arasında İtalya'da gerçekleştirilen bir araştırmada, yeni üniversitelerin bölgesel yeniliği nasıl etkilediğini incelemiştir. Çalışmanın dikkat çekici bir bulgusu, bölgesel yeniliği teşvik etmek için sadece yeni üniversiteler kurmanın yeterli olmadığıdır (Sedlacek, 2013). Araştırmacıya göre, asıl önemli olan, üniversite öğrencilerini ve bölge halkını bir araya getiren programlar tasarlayarak müfredatla entegre etmektir. Bu sayede toplumsal değişimi teşvik etmek ve bölgesel kalkınmayı gerçekleştirmek mümkün olabilir (Sedlacek, 2013).

Selçuk ve Başar'ın, Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcama alışkanlıklarını ve bu harcamaların Kars ekonomisine katkısını inceleyen araştırmasına göre her öğrenci Kasım 2012'de uygulanan anket verilerine göre ortalama aylık 549,63 TL harcama yapmaktadır. Bu rakam yıllık 54,9 milyon TL'ye tekabül etmektedir. Bu bulgular, Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin Kars ekonomisi için önemli bir canlılık kaynağı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin barınma, yeme-içme, ulaşım, giyim ve eğlence gibi çeşitli alanlarda yaptıkları harcamalar, yerel esnaf ve işletmelere önemli bir gelir sağlamanın yanı sıra Kars ekonomisinin gelişmesine ve canlanmasına katkıda bulunmaktadır (Selçuk & Başar, 2012).

Dalğar, Tunç ve Kaya tarafından Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak Meslek Yüksekokulunda anketleme yöntemiyle yapılan başka bir çalışmada; Bir öğrencinin ayda ortalama 468 TL harcadığı ve toplamda 1.834.756 TL'lik bir harcama yaptığı göz önüne alındığında, Bucak'taki öğrencilerin yıllık bazda 14.678.048 TL katkıda bulunduğu, üniversitelerin maaş, ücret, bakım onarım ve kırtasiye gibi kalemlerde yaptığı 2.339.437 TL'lik harcamalar da bu tutara eklendiğinde, 2008-2009 öğretim yılı için toplam 17.017.485 TL'lik bir doğrudan girdi ortaya çıktığı görülmüştür. Keynes'in çoğaltan modeli kullanılarak yapılan hesaplamalarda, Bucak'taki yükseköğretim kurumlarının toplam ekonomik katkısının 45 milyon TL'ye ulaştığı ve yılda 45 milyon TL tutarında bir ekonomik katma değer oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, Bucak'taki yükseköğretim kurumlarının bölgesel kalkınmada önemli bir rol oynadığını ve ekonomiye önemli katkılarda bulunduğunu yazarlar ortaya koymuştur (Dalğar, Tunç, & Kaya, 2009).

Ergün tarafından Afyon Kocatepe Üniversitesi Bolvadin Meslek Yüksekokulu'nun bölge ekonomisine katkısını, anketleme yöntemiyle inceleyen bir çalışmada, yüksekokulun yıllık yaklaşık 3,8 milyon TL katkı sağladığını, bu katkının 3.291.075 TL'si öğrenci harcamalarından, 500.000 TL'si ise personel giderlerinden oluştuğu sonucuna ulaşmıştır (Ergün, 2003).

Yaylalı, Özer ve Dilek tarafından, Seydişehir Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkısını araştıran bir çalışmada, öğrencilerin Ocak 2009'da ortalama gelirleri 330.647 TL, ortalama harcamaları ise 315.586 TL. Bu da aylık ortalama 15.061 TL tasarruf ettikleri, okulda 1480 öğrenci olduğu için, öğrenci harcamalarının ilçe ekonomisine aylık katkısı yaklaşık 467.000 TL sonucuna anketleme yöntemiyle ulaşmışlardır (Yaylalı, Özer, & Dilek, 2011).

Sarıkamış (2018) tarafından, Erdemli Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Erdemli ilçesine katkılarını inceleyen çalışmada anketleme yöntemiyle yapılan araştırmaya göre, öğrenciler 2017-2018 eğitim-öğretim yılında ortalama 12.671.243 TL, en fazla ise 20.268.800 TL harcama potansiyeline sahip olduğu, bu harcamaların, barınma, beslenme, giyim, ulaşım, sosyal etkinlikler, haberleşme ve diğer ihtiyaçları kapsadığı belirlenmiştir.

Güllü, Kartal ve Acaroğlu tarafından yapılan bir araştırma, Sivrihisar Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin harcamalarının ilçe ekonomisine olan katkılarını incelemiştir. Anket sonuçlarına göre, öğrenciler 2017 yılında aylık ortalama 583,10 TL yiyecek-içecek, 412,70 TL eğlence ve 122,50 TL kırtasiye için harcama yapmaktadır. Bu harcamalar, yerel esnaf ve işletmelere önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır (Güllü, Kartal, & Acaroğlu, 2018).

Şavşat ve Şavşat Meslek Yüksekokulu'nun Tarihçesi

Şavşat'ın tarihi farklı kültürlerin ve uygarlıkların izlerini taşır. Bu mozaikteki parçaları anlamak için sadece Şavşat'ın değil; Artvin, Çoruh Vadisi, Yukarı Kür ve Güney Kafkasya'nın tarihine de bakmak gerekir. Kırzioğlu'nun (1992) aktardığına göre, Gürcü kaynakları M.Ö. 4. yüzyılda Bunturki ve Kıpçak adında iki Türk kavminin Kür Nehri boyuna yerleştiğini yazmaktadır. Buna göre Şavşat'ın tarihi çok eskilere dayanmaktadır ve farklı etnik gruplar bu topraklarda iz bırakmıştır. Şavşat ilçesi, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Artvin iline bağlı bir ilçedir. Doğuda Ardahan il merkezi ve Hanak ilçesi, kuzeydoğuda Posof ilçesi, güney ve güneybatıda Ardanuç ilçesi, batıda ise Artvin Merkez ve Borçka ilçeleri ile komşudur. Ardahan ve Artvin'in ilçeleriyle çevrili olan Şavşat, kuzeyde Gürcistan ile komşudur (Turan, 2012). Dağlık ve engebeli arazi üzerine kurulmuş ilçenin dört bir yanı yüksek dağlarla çevrilidir (Altuntaş, 2019).

Şavşat, tarıma dayalı bir ekonomiye sahip olan bir ilçedir. Fındık, kivi, mısır, fasulye ve patates gibi ürünler yetiştirilmektedir. Hayvancılık da önemli bir geçim kaynağıdır. İlçede büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Son yıllarda turizm de Şavşat ekonomisinde önemli bir yer edinmeye başlamıştır. İlçenin doğal güzellikleri ve tarihi önemi, turistlerin ilgisini çekmektedir.

21.05.2015 tarihinde kurulan Şavşat Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri, Hukuk ve Yönetim ve Organizasyon olmak üzere 3 bölümde 3 programla eğitim vermektedir. Yaşlı Bakımı, Sosyal Güvenlik ve Sağlık Kurumları İşletmeciliği programlarıyla nitelikli sağlık personeli, sağlık yöneticileri ve kamuda-özel sektörde iş gücü yetiştirmeyi amaçlayan yüksekokul, 2023-2024 yılında aktif 236 öğrenciye eğitim vermektedir. 8 öğretim elemanı ve 11 idari personelden oluşan kadrosuyla öğrencilere en iyi eğitim imkânlarını sunan Şavşat Meslek Yüksekokulu, bölgenin sosyoekonomik kalkınmasına da katkıda bulunmaktadır (Artvin Çoruh Üniversitesi 2023 Yılı Birim Faaliyet Raporu, 2023).

YÖNTEM

Bu araştırma, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin 2023-2024 bahar döneminde yapmış oldukları harcamaların ilçe ekonomisine etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın evreni, Şavşat Meslek Yüksekokulunda 2023-2024 bahar döneminde eğitim gören 236 önlisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada, kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen 113 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket verileri, yüzde ve frekans değerleri ile aritmetik ortalama hesaplamaları kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım, giyim, eğitim ve eğlence gibi temel ihtiyaç kalemlerine ne kadar harcama yaptıkları belirlenmiştir. Elde edilen bulgular, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koymaktadır.

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nicel araştırmalar, sayısal veriler kullanarak somut ve objektif bilgiler edinme yöntemidir. Mevcut durum ve olguları gözlemlemek, ölçmek ve analiz etmek için kullanılır (Burns & Grove, 2005). Bu araştırmalarda, sayısal değerler sistematik bir şekilde toplanır ve tekrarlanabilir ölçümlerle doğrulanır. Nicel araştırmalar, anketler, deneyler, gözlemler ve arşiv araştırmaları gibi çeşitli yöntemlerle yapılabilir. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilerek bulgular ortaya konur. Bu bulgular, belirli bir konudaki genel eğilimleri

ve ilişkileri gösterir ve genellemelere imkân tanır. Nicel araştırmalar, sosyal bilimler, doğa bilimleri ve mühendislik gibi birçok alanda yaygın olarak kullanılmaktadır (Burns & Grove, 2005).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Şavşat Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Şavşat İlçe Ekonomisine Katkıları başlıklı makalenin araştırma amacı, Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin Şavşat ilçe ekonomisine ne kadar katkıda bulduklarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

- Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin temel ihtiyaç kalemlerine ne kadar harcama yapmaktadır?
- Öğrencilerin harcama kalemleri arasında en büyük paya sahip olan kalem hangisidir?
- Öğrencilerin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını artırmak için neler yapılabilir?

Bu araştırma, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını ilk defa inceleyen bir çalışma olacaktır. Araştırma bulguları, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koyacaktır. Bu bilgiler ışığında, yerel yönetimlerin ve diğer ilgili kuruluşların öğrencilere ve yerel ekonomiye katkıda bulunacak çözümler geliştirmesi mümkün olacaktır.

Evren ve Örneklem

Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Şavşat ilçe ekonomisine katkılarını inceleyen anket çalışması, dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik bilgileri, ikinci bölümde yüksekokul memnuniyetleri, üçüncü bölümde Şavşat'taki temel ihtiyaçlara ilişkin algıları ve son bölümde ise aylık harcamalarının kalemler ayrımına göre dağılımı ele alınmaktadır. Araştırmanın evrenini, Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. 2023-2024 bahar döneminde 113 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS Statistics 19.0 versiyonu ile değerlendirilmiş olup harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması hesaplanarak ilçe ekonomisine katkıları hesaplanmıştır.

Bu anket çalışması, Gökalp'in Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Erzurum iline olan etkilerini inceleyen araştırmasında kullandığı Öğrenci Harcama Anketinden esinlenerek hazırlanmıştır (Gökalp S. N., 2012, s. 323). Elde edilen bulgular, Şavşat'taki öğrenci yaşamının maliyetini ve bu harcamaların yerel ekonomiye katkısını ortaya koyarak, öğrencilere ve yerel ekonomiye katkıda bulunacak çözümlerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Etik Beyan

Bu çalışma, T.C. Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 13.03.2024 tarihli E-18457941-050.99-129346 sayılı izniyle hazırlanmıştır.

BULGULAR

Anket çalışmasında elde edilen bulgular, SPSS Statistics 19.0 versiyonu ile değerlendirilmiştir. Araştırma amacına uygun şekilde kodlanan veriler, ilk olarak demografik bilgiler ışığında incelenmiştir. Toplanan 113 verinin tamamı analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, frekans değerleri ve aritmetik ortalama hesaplamalarından yararlanılmıştır. Katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim programı, ailelerinin ikamet ettiği bölge, kendilerinin kaldıkları yer ve geldikleri yerde meslek yüksekokulu olup olmadığı gibi bilgiler frekans analizleri ile değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizi sonucunda ise 0,600 değeri elde edilmiştir. Bu bulgular, katılımcı profilini ve araştırmanın genel çerçevesini ortaya koymaktadır.

Demografik Özellikler

Araştırmaya katılan katılımcıların demografik bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 1. Demografik Bilgiler

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Erkek	86	76,1
	Kadın	27	23,9
Yaş	18-20	48	42,5
	21-23	52	46,0
	24-26	10	8,8
	26 ve üzeri	3	2,7
Program	Sosyal Güvenlik	38	33,6
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	26	23,0
	Yaşlı Bakım	49	43,4
Geldiğiniz İlçede Meslek Yüksekokulu Var mı?	Evet	101	89,4
	Hayır	12	10,6
Ailenizin Yaşadığı Bölge	Marmara Bölgesi	5	4,4
	Ege Bölgesi	2	1,8
	Akdeniz Bölgesi	8	7,1
	Karadeniz Bölgesi	29	25,7
	İç Anadolu Bölgesi	4	3,5
	Doğu Anadolu Bölgesi	23	20,4
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	42	37,2
Nerede Kalıyorsunuz?	Ev	16	14,2
	Yurt	95	84,1
	Pansiyon	2	1,8
Kimlerle Kalıyorsunuz?	Ailemle	24	21,2
	Arkadaşlarımla	83	73,5
	Yalnız Olarak	6	5,3

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı incelendiğinde, erkek öğrencilere kıyasla bayan öğrencilerin daha fazla temsil edildiği görülmektedir. Katılımcıların %76,1'i bayan iken, %23,9'u erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Yaş gruplarına bakıldığında, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmının genç yetişkinlerden oluştuğu görülmektedir. En büyük grubu %42,5 ile 18-20 yaş arasındakiler oluştururken, bunu %46 ile 21-23 yaş grubundaki öğrenciler takip etmektedir. 24-26 yaş aralığındaki öğrencilerin oranı %8,8 iken, 26 yaş ve üzeri öğrenciler ise en küçük grubu oluşturmuştur ve oranları %2,7'de kaldığı görülmektedir.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin ailelerinin yaşadığı bölgeler incelendiğinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin %42 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. Bunu %29 ile Karadeniz Bölgesi, %23 ile Doğu Anadolu Bölgesi %8 ile Akdeniz Bölgesi ve %5 ile Marmara Bölgesi takip etmektedir. İç Anadolu Bölgesi ve Ege Bölgesi ise %4 ve %2 ile en düşük oranlara sahip. Katılımcılara "Nerede kalıyorsunuz?" sorusu sorulduğunda, yurtlarda kalanların oranı %84,1 ile en yüksektir. Bunu evde kalanlar %14,2 ve pansiyonda kalanlar %1,8 takip ettiği görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin büyük bir kısmının yurtlarda kaldığını ve öğrenci yurtlarının barınmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Yurtlarda kalmanın birçok avantajı vardır. Öğrenciler, yurtlarda daha uygun fiyatlı konaklama imkânı bulur, sosyalleşme imkânı artar ve güvenli bir ortamda kalabilirler. Katılımcılara "Kimlerle kalıyorsunuz?" sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%83) arkadaşlarıyla kaldığı görülmektedir. Bunu ailesiyle kalanlar (%24) ve yalnız kalanlar (%6) takip etmektedir. Arkadaşlarla kalmak, öğrenciler için sosyalleşme ve eğlenme imkânı sunar. Ayrıca, masrafların paylaşılması açısından da avantajlı olabilmektedir.

Şavşat Meslek Yüksekokuluna Yönelik Düşünceler

Araştırmaya katılan katılımcıların Şavşat Meslek Yüksekokuluna yönelik düşünceleri Tablo 2'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 2. Katılımcıların Şavşat Meslek Yüksekokuluna Yönelik Düşünceleri

Değişken	Grup	N	%
Şavşat ve Çevresini Tanıyor musunuz?	Hiç Tanımıyorum	35	31,1
	Genel Bilgim Var	67	59,3
	İyi Tanıyorum	11	9,7
Şavşat Meslek Yüksekokulunu Tercih Sebebiniz?	Yakınlığı	13	11,5
	Tavsiye Edildiği İçin	4	3,5
	Okulun Fiziki Olanakları	1	0,9
	Doğal Ortamın Güzelliği	13	11,5
Şavşat Meslek Yüksekokulunu Tavsiye Eder Misiniz?	YKS Puanı	82	72,6
	Evet	14	12,4
	Hayır	84	74,3
	Kararsızım	15	13,3

Öğrencilerin Şavşat Meslek Yüksekokuluna yönelik düşüncelerini ölçmek amacıyla Katılımcılara yöneltilen "Şavşat ve çevresini tanıyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplar, bölgenin tanınırlığı hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Katılımcıların %67'sinin genel bir bilgiye sahip olması, bölgenin nispeten tanınmış olduğunu göstermektedir. Bu durum, bölgenin turistik açıdan popüler olması ve göç veren bir bölge olması ile açıklanabilir. Katılımcıların %35'inin bölgeyi hiç tanıması ise dikkat çekicidir. Bu durum, bölgenin tanıtımının yeterince yapılmadığını veya bölgeye ulaşımın zor olmasından kaynaklanabilir. Katılımcıların %11'inin bölgeyi iyi tanıması ise bölgeyle yakın bağları olan kişilerin varlığını göstermektedir. Bu kişiler, bölgede yaşayanlar, bölgeden göç edenler veya bölgeyi sık sık ziyaret edenler olabilir.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih eden katılımcıların neden tercih ettiğini anlamak için yöneltilen sorularda, YKS puanı en önemli etken olarak öne çıktığı görülmektedir. Katılımcıların %72,6'sı YKS puanı nedeniyle Şavşat Meslek Yüksekokulunu tercih ettiğini ifade etmektedir. Yakınlık da önemli bir tercih sebebi olarak görülmektedir. Katılımcıların %11,5'i Şavşat'a yakın olması nedeniyle burayı seçerken, %11,5'i ise bölgenin doğal güzelliklerinden etkilenmiş. Tavsiye de tercih sebepleri arasında yer almaktadır. Katılımcıların %3,5'i yakın çevresinin tavsiyesi üzerine Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih etmiş. Ancak, okulun fiziki olanakları en düşük tercih sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcıların sadece %0,9'u bu sebeple burayı tercih etmiştir.

Sonuç olarak: Şavşat Meslek Yüksekokulu'nu tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğu YKS puanı nedeniyle burayı seçerken, yakınlık ve doğal güzellikler de önemli tercih sebepleri arasında yer almaktadır. Okulun fiziki olanakları ise en düşük tercih sebebi olarak görülmektedir.

Yaşam Maliyeti Algısı

Araştırmaya katılan katılımcıların Yaşam maliyeti algıları Tablo 3'de yer almaktadır. Bu bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenabilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

Tablo 3. Katılımcıların Yaşam Maliyeti Algıları

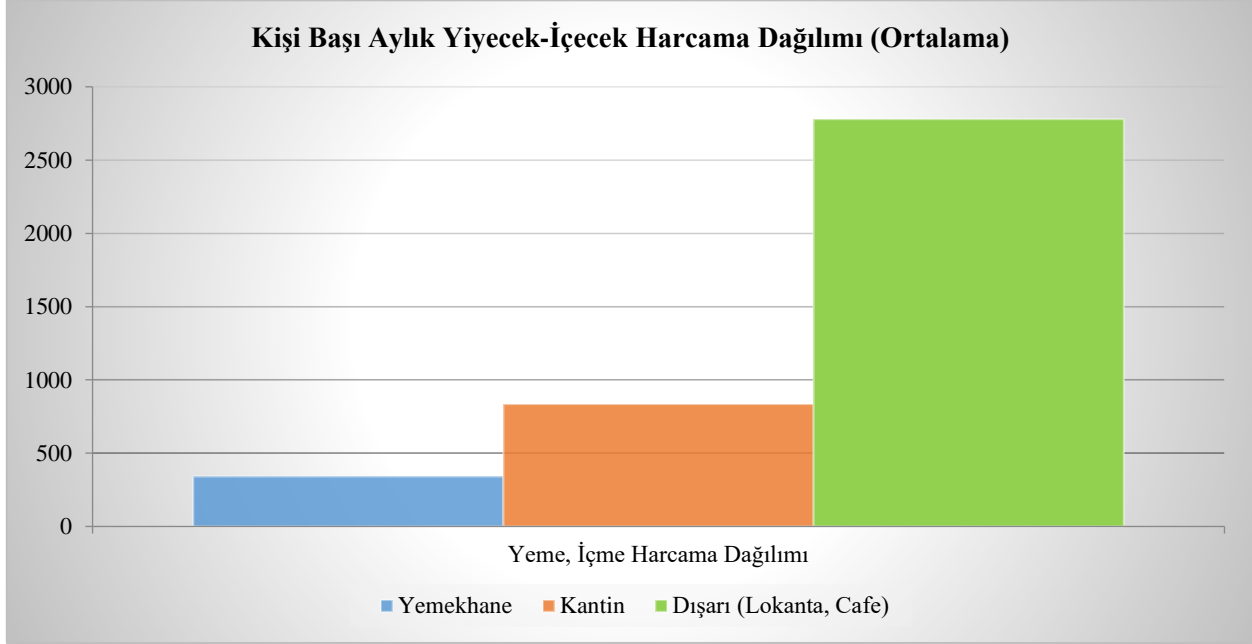
Değişken	Grup	N	%
Şavşat'ta Yiyecek İçecek Fiyatlarını Nasıl Değerlendiriyorsunuz?	Çok Pahalı	61	54,0
	Pahalı	45	93,8
	Normal	7	6,2
Şavşat'ta Barınma Maliyetinin Uygun Olduğunu Düşünüyor musun?	Evet	7	6,2
	Hayır	96	85,0
	Kısmen	10	8,8
Şavşat'ta Okumanın Maliyeti Diğer İlçelere Göre Nasıldır?	Çok Pahalı	47	41,6
	Pahalı	42	37,2
	Normal	22	19,5
	Çok Ucuz	2	1,8

Şavşat'ta yiyecek ve içecek fiyatlarının değerlendirilmesi, katılımcıların görüşlerine göre oldukça değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların %54'ü fiyatları "çok pahalı", %39,8'i ise "pahalı" olarak değerlendirmekle beraber,

sadece %6,2'lik bir kesim fiyatların normal olduğunu düşünmektedir. Bu bulgular, Şavşat'ta yiyecek ve içecek fiyatlarının genel olarak yüksek olduğunu ve birçok kişi için maddi bir yük oluşturduğunu göstermektedir.

Şavşat'ta barınma maliyetinin uygun olup olmadığı, katılımcıların görüşlerine göre oldukça net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ankete katılanların %85'i barınma maliyetinin uygun olmadığını, %8,8'i ise kısmen uygun olduğunu belirtmektedir. Buna karşın, sadece %6,2'lik bir kesim barınma maliyetinin uygun olduğunu belirtmektedir. Bu bulgular, Şavşat'ta barınma maliyetinin genel olarak yüksek olduğunu ve birçok kişi için maddi bir yük oluşturduğunu göstermektedir.

Ankete katılan öğrencilerin yiyecek ve içecek harcamaları, diğer yapılan çalışmalardaki anketlerle kıyaslandığında oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin aylık ortalama 341,23 TL yemekhanede, 834,07 TL kantinde ve 2.780 TL dışarıda yiyecek ve içecek için harcadığı tespit edilmiştir. Yiyecek içecek harcama dağılımları Grafik 1'de yer almaktadır.

Grafik 1. Kişi Başı Aylık Yiyecek-İçecek Harcama Dağılımı (Ortalama Değerleri)

Araştırmaya katılan katılımcıların harcama dağılımları Tablo 4'de gösterilmiş ve aşağıda açıklanmıştır. Tablodaki bilgiler, araştırmanın bulgularını yorumlamak ve genellenebilirlik düzeyini değerlendirmek için oldukça önemlidir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılı boyunca katılımcıların ulaşım için yaptıkları harcamalar incelendiğinde, önemli bulgular ortaya çıktığı görülmektedir. Katılımcıların: %46'sı ulaşım için 3.000 TL'den fazla harcama yaptığı, 23'ü 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yaptığı, %17'si 2.001 TL ile 3.000 TL arasında harcama yaptığı, %13'ü ise 1.000 TL'den az harcama yaptığı görülmektedir. Bu bulgular, ulaşımın birçok öğrenci ve aile için önemli bir mali yük oluşturduğunu göstermektedir. Özellikle kız öğrenci yurdunun okula yürüme mesafesinden uzak olduğundan dolayı toplu taşıma kullanmak zorunda olan kız öğrenciler için ulaşım masrafları oldukça yüksek olabilmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılı içerisinde katılımcıların barınma için yaptıkları aylık harcamalar incelendiğinde, farklı gelir gruplarının varlığı göze çarpmaktadır. Katılımcıların, %33,6'sı 0 TL ile 1.000 TL arasında barınma harcaması yapmaktadır. Bu grup, muhtemelen aile yanında kalan veya burs imkânlarından faydalanan öğrencileri temsil edebilmektedir. %15,9'u 1.001 TL ile 2.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha uygun fiyatlı konaklama seçeneklerini tercih eden veya ev arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilerden oluşabilmektedir. %10,6'sı ise 4.001 TL ile 5.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu gruplar, özel yurtlarda veya kiralık evlerde kalan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %17,7'si ise 5.501 TL ve üzeri barınma harcaması yapmaktadır. Bu grup, daha lüks konaklama seçeneklerini tercih eden veya şehir merkezine yakın bir yerde yaşayan öğrencilerden oluşabilir. Katılımcıların barınma için yaptıkları aylık harcamalar oldukça geniş bir yelpazede dağılım göstermektedir. Bu durum, Şavşat'ta farklı barınma seçeneklerinin mevcut olduğunu ve her bütçeye uygun bir konaklama imkânı bulunabileceğini göstermektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Harcama Dağılımı

Değişken	Grup	N	%
2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı İçerisinde Ulaşım İçin Yaptığımız Toplam Harcama Ne Kadardır?	1.000,00 TL'den Az	15	13,3
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	26	23,0
	2.001,00 TL- 3.000,00 TL	20	17,7
	3.000,00 TL Üstü	52	46,0
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı İçerisinde Barınma İçin Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadardır?	0,00 TL-1.000,00 TL	38	33,6
	1.001,00 TL-2.500,00 TL	18	15,9
	2.501,00 TL-4.000,00 TL	25	22,1
	4.001,00 TL-5.500,00 TL	12	10,6
	5.501,00 TL ve Üstü	20	17,7
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Eğlence Aktiviteleri İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	24	21,2
	501,00 TL-1.000,00 TL	21	18,6
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	24	21,2
	2.001,00 TL ve Üstü	44	38,9
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Elektrik, Su Tüp-Gaz İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	96	85,0
	501,00 TL-1.000,00 TL	8	7,1
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	3	2,7
	2.001,00 TL ve Üstü	6	5,3
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında İletişim İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	100,00 TL'den Az	2	1,8
	101,00 TL-200,00 TL	6	5,3
	201,00 TL-300,00 TL	24	21,2
	301,00 TL-400,00 TL	34	30,1
	401,00 TL ve Üzeri	47	41,6
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Kırtasiye İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	49	43,4
	501,00 TL-1.000,00 TL	41	36,3
	1.001,00 TL-2.000,00 TL	13	11,5
	2.001,00 TL ve Üstü	10	8,8
2023-2024 Eğitim Öğretim Yılında Giyim İçin Şavşat'ta Yaptığımız Aylık Harcama Ne Kadar?	500,00 TL'den Az	28	24,8
	501,00 TL-1.000,00 TL	13	11,5
	1.001,00 TL-1.500,00 TL	19	16,8
	1.500,00 TL-2.000,00 TL	10	8,8
	2.000,00 TL ve Üstü	43	38,1

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta eğlence aktivitelerine ayırdıkları aylık harcamalar, gelir ve tercihlere göre değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların: %21,22'si eğlence için 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, daha az dışarı çıkan veya ücretsiz aktivitelere yönelen öğrencilerden oluşabilir. %18,6'sı 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, kafe ve restoranlara ara sıra giden veya sinema gibi ücretli aktivitelere katılan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %21,2'si 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha sık dışarı çıkan veya çeşitli eğlence seçeneklerini tercih eden öğrencilerden oluşabilir. %38,9'u ise 2.001 TL ve üzeri eğlence harcaması yapmaktadır. Bu grup, lüks mekânlara giden veya özel aktivitelere katılan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta elektrik, su ve tüp-gaz için yaptıkları aylık harcamalar, büyük çoğunluk için oldukça makul seviyededir. Ankete katılanların: %85'i 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu durum, Şavşat'ta enerji fiyatlarının nispeten düşük olduğunu ve tasarruflu kullanımla daha da az ödenebileceğini göstermektedir. %7,1'i 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha geniş konutlarda yaşayan veya daha fazla enerji tüketen öğrencilerden oluşabilir. %2,72'si 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, elektrikli ısıtma veya soğutma kullanan veya enerji tasarruflu olmayan cihazlar kullanan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir. %5,3'ü ise 2.001 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, çok geniş konutlarda

yaşayan veya özel enerji ihtiyaçları olan öğrencilerden oluşabilir. Genel olarak bakıldığında, katılımcıların büyük çoğunluğu enerji için 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu da Şavşat'ta enerji maliyetlerinin birçok öğrenci için büyük bir yük oluşturmadığını göstermektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta iletişim için yaptıkları aylık harcamalar, mobil internet ve telefon aboneliği gibi faktörlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Ankete katılanların: %41,6'sı 401 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, yüksek internet kotası ve sınırsız görüşme içeren tarifeler kullanan veya yurt dışı aramalar yapan öğrencilerden oluşabilir. Yüzde 30,1'i 301 TL ile 400 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, orta seviye tarifeler kullanan veya internet kullanımını daha kontrollü yapan öğrencileri temsil ediyor olabilir. Yüzde 21,2'si 201 TL ile 300 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha düşük internet kotası ve sınırlı görüşme içeren tarifeler kullanan öğrencilerden oluşabilir. Yüzde 5,3'ü 101 TL ile 200 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, temel ihtiyaçlarını karşılayan ve internet kullanımını kısıtlayan öğrencileri temsil ediyor olabilir. Yüzde 1,8'i ise 100 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, sabit hat veya internet bağlantısı kullanmayan veya internet ya da iletişim saatlerini okulun ücretiz wi-fi bağlantısı sayesinde gideren öğrencilerden oluşabilmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta kırtasiye için yaptıkları aylık harcamalar, farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlara göre değişkenlik göstermektedir. Ankete katılanların: %43,4'ü 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, temel kırtasiye malzemelerini satın alan veya ikinci el kitap kullanan öğrencilerden oluşabilir. %36,3'ü 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha fazla kırtasiye malzemesi satın alan veya ders notlarını bastıran öğrencileri temsil ediyor olabilir. %11,5'i 1.001 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, özel kırtasiye malzemeleri kullanan veya tablet gibi teknolojik araçlara yatırım yapan öğrencilerden oluşabilir. %8,8'i ise 2.001 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, çok fazla kırtasiye malzemesi tüketen veya özel ders kitapları satın alan öğrencileri temsil ediyor olabileceği düşünülmektedir.

2023-2024 eğitim-öğretim yılında katılımcıların Şavşat'ta giyim için yaptıkları aylık harcamalar, kişisel tarz ve ihtiyaçlara göre büyük farklılıklar göstermektedir. Ankete katılanların: %24,8'i 500 TL'den az harcama yapmaktadır. Bu grup, temel giyim ihtiyaçlarını karşılayan veya ikinci el kıyafet kullanan öğrencilerden oluşabilir. %11,5'i 501 TL ile 1.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha fazla kıyafet satın alan veya sezonluk trendleri takip eden öğrencileri temsil ediyor olabilir. %16,8'i 1.001 TL ile 1.500 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, orta segment markaları tercih eden veya özel kıyafetlere yatırım yapan öğrencilerden oluşabilir. %8,8'i 1.500 TL ile 2.000 TL arasında harcama yapmaktadır. Bu grup, daha pahalı markaları tercih eden veya özel tasarım kıyafetler kullanan öğrencileri temsil ediyor olabilir. %38,1'i ise 2.000 TL ve üzeri harcama yapmaktadır. Bu grup, lüks markaları tercih eden veya çok fazla kıyafet satın alan öğrencilerden oluşabilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversitelerin yerel ekonomik kalkınmadaki rolü yadsınamaz bir gerçektir. Özellikle kentsel dönüşümün tam olarak tamamlanmadığı bölgelerde kurulan yüksekokullar, buldukları bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında lokomotif görevi görmektedir. Bu kurumlar, bir yandan kalifiye insan kaynağı yetiştirerek bölgenin iş gücü potansiyelini artırırken, diğer yandan da araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile yeni iş imkânlarının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Üniversitelerin varlığı, bölgeye yatırım çekiciliğini de artırarak, yeni işletmelerin kurulmasını ve mevcut işletmelerin büyümesini teşvik etmektedir. Öğrenci ve akademisyenlerin bölgeye göç etmesi, konaklama, yeme-içme, ulaşım, eğlence gibi sektörlerde de canlanma yaratmaktadır. Ayrıca, üniversitelerin düzenlediği kültürel ve sanatsal faaliyetler bölgenin sosyal ve kültürel hayatını da zenginleştirmektedir. Tüm bu etkenler göz önüne alındığında, yüksekokulların kentsel dönüşümün tamamlanmadığı bölgelerin kalkınmasında önemli bir rol oynadığı ve bu bölgelerin kalkınma potansiyelini önemli ölçüde artırdığı açıkça görülmektedir (Kaşlı & Serel, 2008).

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda 113 öğrenciyle anketleme yöntemiyle yapılan bu çalışmada, harcama dağılımlarının aritmetik ortalaması genele yansıtıldığında 8 aylık eğitim-öğretim döneminde toplam 15.515.768,00 TL harcayan öğrencilerin, aylık ortalama 1.939.471,00 TL gibi yüksek bir rakamla Şavşat'ın ekonomisine can kattığı görülmektedir. Araştırmada, bir öğrencinin Şavşat'ta aylık ortalama 8.218,09,00 TL harcadığı ve bu harcamaların barınma, gıda, ulaşım, giyim, eğlence gibi temel ihtiyaçları ve çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetleri kapsadığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin harcamaları, yerel esnafın ve işletmelerin cirosunu artırarak bölgede istihdama katkıda bulunmaktadır.

Şavşat'ın kalkınması, sadece ekonomik yatırımlarla sınırlı kalmayacak şekilde, bölgenin dinamik ve girişimci genç nüfusunun da aktif katılımı ile sağlanabilir. Bu noktada, öğrencilere sunulan staj imkânlarının geliştirilmesi, kilit önem taşımaktadır. Kamu ve sivil toplum kuruluşlarının ortaklaşa yürüteceği çalışmalar ile staj sürelerinin uzatılması ve çalışma alanlarının staja teşvik edilmesi, bölgeye hem maddi hem de manevi açıdan önemli katkılar sağlayacaktır.

Daha uzun süreli stajlar, öğrencilerin Şavşat'ın kültürel ve sosyal dokusuna daha iyi entegre olmalarını sağlayarak, bölgeye dair bilgi ve becerilerini geliştirmelerine imkân verecektir. Bu sayede stajyerler, edindikleri tecrübeleri Şavşat'ın kalkınmasına yönelik projelerde kullanabilecek ve bölgenin gelişmesine katkıda bulunabileceklerdir. Ayrıca, stajyerlerin daha uzun süreli konaklamaları, yerel ekonomiye de katkı sağlayacaktır. Bu sayede Şavşat'ta esnaf ve işletmeler canlanacak, yeni istihdam imkânları oluşacaktır. Dolayısıyla kamu ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği ile Şavşat'ta staj sürelerinin uzatılması, bölgenin kalkınması için önemli bir adım olacaktır. Bu sayede Şavşat, hem öğrenciler hem de yerel halk için daha cazip bir yer haline gelecek ve bölgenin gelişmesine önemli katkılar sağlanacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin eğitim hayatlarını en iyi şekilde tamamlamaları ve Şavşat'ta güzel bir öğrencilik deneyimi yaşamaları için yerel yönetimler, üniversite ve öğrenci temsilcileri arasında yakın iş birliği şarttır. Bu kapsamda, Şavşat'ta ulaşım imkânlarının geliştirilmesi, öğrencilerin ders dışı zamanlarını değerlendirebilecekleri sportif alanların, sosyal ve kültürel tesislerin inşası büyük önem taşımaktadır. Şavşat'ın tarihi ve doğal güzelliklerine erişebilecekleri rehberli turlar, konserler, tiyatro oyunları gibi çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenerek Şavşat'a olan bağlılık artacak ve burada daha uzun süre kalmak için teşvik edilebilmesi sağlanmış olacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda yer alan Sosyal Güvenlik, Sağlık Kurumları İşletmeciliği ve Yaşlı Bakımı bölümlerinin öğrencileri için, teorik bilgilerini pekiştirecek ve sosyal becerilerini geliştirecek organizasyonlar düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu organizasyonlar, ilgili bakanlığa bağlı birimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlarla iş birliği içinde gerçekleştirilerek, daha da kapsamlı hale getirilebilir. Böylelikle öğrenciler, alanında uzman kişilerle bir araya gelerek sektördeki güncel gelişmeleri takip etme, farklı bakış açıları kazanma ve network ağlarını genişletme imkânı yakalayabilirler. Ayrıca, bu tür organizasyonlar, öğrencilerin iletişim ve sunum becerilerini geliştirmelerine ve takım çalışması deneyimi kazanmalarına da katkıda bulunacaktır.

Şavşat Meslek Yüksekokulu'na yeni bölümlerin açılması, ilçenin kalkınması ve gelişmesi için önemli bir adım olacaktır. Bu sayede, bölgenin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü yetiştirilerek işsizlik azalabilir ve istihdam artabilir. Şavşatlılar, kendi topraklarında iş bulma ve aileleriyle birlikte kalma imkânı yakalayabilir. Girişimcilik becerilerine sahip mezunlar yetiştirilerek bölgede yeni işletmelerin kurulması ve yeni istihdam imkânlarının oluşması sağlanabilir. Bu sayede Şavşat'ın ekonomisi canlanabilir ve bölgenin kalkınması hızlanabilir.

Ancak, Şavşat Meslek Yüksekokulu'na hangi bölümlerin açılacağı da oldukça önemlidir. Bölümlerin belirlenmesinde, bölgenin ihtiyaçları, sektördeki iş imkânları ve mevcut eğitim altyapısı gibi faktörler göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu bağlamda, Şavşat Meslek Yüksekokulu'na açılacak bazı bölümler şunlardır:

Arıcılık Teknolojisi: Doğu Karadeniz'in bal üretiminin merkezi konumunda olan Şavşat, arıcılık sektörünün gelişmesi için büyük bir potansiyele sahiptir. Bu bağlamda, Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda Arıcılık Teknolojisi bölümü açılması, bölgenin kalkınması ve arıcılığın sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi için önemli bir adım olacaktır.

Turizm İşletmeciliği: Doğal güzellikleri ve tarihiyle öne çıkan Şavşat, turizm açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin değerlendirilmesi ve bölgenin turizm destinasyonu olarak geliştirilmesi için Şavşat Meslek Yüksekokulu'nda Turizm İşletmeciliği bölümü açılması büyük önem taşımaktadır. Bu bölümde otel işletmeciliği, rehberlik, restoran işletmeciliği gibi konularda eğitim verilecek olması, bölgenin turizm altyapısının geliştirilmesine ve nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunacaktır. Turizm İşletmeciliği bölümü mezunları, otel ve restoranlarda yönetici ve personel olarak görev alarak bölgenin turizm sektörüne değer katabileceklerdir.

Organik Tarım Teknolojisi: Şavşat, temiz ve organik tarım için uygun bir coğrafyaya sahiptir. Organik Tarım Teknolojisi bölümü, organik tarım teknikleri ve pazarlama konusunda eğitim verebilir. Bu sayede bölgede organik tarımın gelişmesi ve daha fazla ürünün pazarlanması sağlanabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, G., & Özbekler, T. M. (2019). Üniversite öğrencilerinin ilçe ekonomisine katkıları: Sinop Üniversitesi Ayancık Meslek Yüksekokulu örneği. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 33-54, 38.
- Altuntaş, A. F. (2019). Artvin ilinin Şavşat ilçesinde kullanılan hayvan adları üzerine bir deneme. *Rumelide Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 39-40.
- Artvin Çoruh Üniversitesi 2023 Yılı Birim Faaliyet Raporu. (2023). [https://www.artvin.edu.tr/uploads/savsat.artvin.edu.tr/userfiles/files/2023%20birim%20faaliyet%20raporu%20\(2\).pdf](https://www.artvin.edu.tr/uploads/savsat.artvin.edu.tr/userfiles/files/2023%20birim%20faaliyet%20raporu%20(2).pdf) Adresinden Alındı
- Atik, H. (1999). Üniversitelerin yerel ekonomiye katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi üzerine bir uygulama. *Erciyes Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*(15), 99-109.
- Berberoğlu, M., & Ardiç, M. (2017). Üniversite kaynaklı harcamaların kobi gelirleri üzerine etkileri: Artvin örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 229-254.
- Burns, N., & Grove, S. K. (2005). *The Practice Of Nursing Research: Conduct, Critique, And Utilization*. Yayıncı: Elsevier/Saunders , St. Louis, Mo. ,.
- Çoban, M. N., & Çoban, A. (2020). Suluova Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Suluova ilçe ekonomisine katkıları. *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-9.
- Dalğar, H., Tunç, H., & Kaya, M. (2009). Bölgesel kalkınmada yükseköğretim kurumlarının rolü ve Bucak örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 47-48.
- Ergün, E. (2003). A.K.Ü. Bolvadin Myo'nun Bolvadin'in sosyo-kültürel yapısına ve ekonomisine katkıları. *Akü İ.İ.B.F. Dergisi*, 63-78.
- Erkekoğlu, H. (2000). Bölge üniversitelerinin yerel ekonomiye katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi örneği. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*(16), 211-229.
- Geçikli, F. (2008). *Halkla İlişkiler Ve İletişim*. İstanbul.: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Gökalp, S. N. (2012). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının analizi ve Erzurum ekonomisine katkısı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2012 16 (3): 317-330, 317-330.
- Gökalp, S. N., & Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Kars ili ekonomisine katkısı. *Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 91.
- Güllü, M., Kartal, Z., & Acaroğlu, H. (2018). Üniversitelerin bölgesel ekonomik kalkınma üzerindeki etkisi: Eskişehir'in Sivrihisar ilçesi üzerine bir araştırma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 55. Sayı, 1-15.
- Kaşlı, M., & Serel, A. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Celal Bayar Üniversitesi İibf*, 108.
- Kızıoğlu, M. F. (1992). *Yukarı-Kür Ve Çoruk Boyları'nda Kıpçaklar*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Rawlins, L. (1996). Measuring The University's Impact Reveals Rainbow Of Benefits. *Business Perspective* 9 (3), 121.
- Recai, Ç., & Esmen, S. Ö. (2001). Eğitim ve iktisadi gelişme: Atatürk Üniversitesinin Erzurum il ekonomisi ve sosyal yapısı üzerine etkileri. *İktisadi Ve İdari Bilim Ler Dergisi*, Cilt: 15, 91-104.
- Samırkaş, M. C. (2018). Üniversite öğrencilerinin yerel ekonomiye katkısı: Erdemli örneği. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Cilt:2, Sayı:2*, 212-220.
- Sankır , H., & Gürdal Demir, A. (2014). Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a etkileri ve kentin üniversite algısı. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi/Journal Of Higher Education And Science*, 90-98.
- Sedlacek, S. (2013). The role of universities in fostering sustainable development at the regional level. *Journal Of Cleaner Production*, 48., 74-84.
- Selçuk, G. N., & Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının Kars ili ekonomisine katkısı. *Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 102-103.

- Serel, A., & Kaşlı, M. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim Ve Ekonomi Dergisi*, 101.
- Steinacker, A. (2005). The economic effect of urban colleges on their surrounding communities. *Urban Studies*, 42(7), 1161-1175.
- Torun, İ., Öztürk, S., & Gelibolu, L. (2009). Yöre Halkının Üniversiteye Bakışı ve Beklentileri: Kars Kafkas Üniversitesi Örneği. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(21), 169-189.
- Tuğucu, C. T. (2004). Üniversitelerin yerel ekonomik faaliyet hacmine katkıları: Nevşehir örneği. 2. Kayseri Ekonomisi Sempozyumu, Kayseri, 20-37. *Kayseri Ekonomisi Sempozyumu, Kayseri*, 20-27.
- Turan, A. (2012). Artvin yöresinde el dokumacılığı. *T.C Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı Yüksek Lisans Tezi*, 4-5.
- Ukav, İ. (2016). Meslek yüksekokulu öğrenci harcamalarının yapısı ve yöre ekonomisine katkısı. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 4.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1965). *Osmanlı Devletinin İlimiye Teşkilatı*. Ankara: Türk Tarih Kurum Yayınları.
- Yaylalı, M., Özer, H., & Dilek, Ö. (2011). Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 7(13), 1-13.